

KLIMATPÅVERKAN FRÅN KÖLDMEDIER

Historiskt sett har flera köldmedier haft en negativ påverkan på ozonskiktet när de har läckt ut i atmosfären. Köldmedier som skadar ozonskiktet innehåller klorfluorkarboner (CFC:er) och hydroklorfluorkarboner (HCFC:er). 1987 skrevs Montrealprotokollet på av flera länder och det innebar att användningen av köldmedier som skadade ozonskiktet skulle fasas ut.

Nya syntetiska köldmedier utvecklades för att ersätta de ozonnedbrytande, men tyvärr är många också starka växthusgaser. 2014 stod köldmedier för ca 2 % av EU:s växthusgasutsläpp. Alla köldmedier har ett GWP-värde som anger hur stor klimatpåverkan köldmediet har i jämförelse med koldioxid (se tabell med GWP-värden från Naturvårdsverket som också ligger under stödmaterial Klimatcertifiering på www.sigill.se). Ett högt värde betyder att köldmediet har en stor klimatpåverkan och ett lågt värde betyder att det har en mindre klimatpåverkan. Lagstiftning som successivt fasar ut användningen av köldmedier med hög klimatpåverkan finns idag inom EU. T.ex. finns ett förbud om att från år 2020 installera nya kyl- och frysanläggningar med köldmedium som har ett GWP-värde på över 2500 och från 2022 att installera anläggningar med ett GWP-värde på över 250.

OLIKA TYPER AV KÖLDMEDIER

CFC – köldmedium som innehåller klor och fluor. Dessa är numera förbjudna att använda.

HCFC – köldmedium som innehåller klor, fluor och väte. Dessa är numera förbjudna att installera och fylla på.

HFC – köldmedium som innehåller fluor och väte. Dessa är inte direkt ozonnedbrytande men vid framställningen bildas ozonförstörande ämnen som biprodukt. De ger en växthuseffekt liknande koldioxid.

Naturliga köldmedier- Benämning som avser kemikalier som används som köldmedier och som inte ger någon eller mycket liten växthuseffekt. Ammoniak, kolväten, koldioxid, vatten och luft är alla sådana.

LÄCKAGEKONTROLL – ETT LAGKRAV

Alla anläggningar med ett innehåll av köldmedier som motsvarar 5 ton koldioxidekvivalenter måste enligt lag kontrolleras avseende läckage. Innehållet beräknas genom att multiplicera antalet kg köldmedium med dess GWP-värde.

Undantaget från kravet på kontroll är system som är märkta som hermetiskt slutna system och innehåller köldmedier motsvarande 10 ton koldioxidekvivalenter eller mindre.